

34/2007. (X. 18.) KvVM rendelet

a Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról és természetvédelmi kezeléséről

Az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. törvény 6. § (5) bekezdésében, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 6/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület védettségét fenntartom.

2. § (1) A Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület kiterjedése 12,6 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai Babócsa 0155 hrsz-ból 12,6 ha (0155a, 0155b, 0155c, 0155d, 0155f).

(2) Az (1) bekezdésben szereplő helyrajzi számú ingatlan területe az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló 45/2006. (XII. 8.) KvVM rendelet alapján Natura 2000 területnek minősül.

3. § A védettség indoka és célja a terület természeti értékeinek - különös tekintettel a tömegesen csak itt található csillagos nárciszra (*Narcissus stellaris*) -, az egyéb védett állat- és növényfajoknak és természetközeli élőhelyüknek, valamint a terület tájképi, kultúrtörténeti és régészeti értékeinek, továbbá Somogy megye legnagyobb alapterületű földvárának megőrzése.

4. § (1) A terület természetvédelmi kezeléséért felelős szerv a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság.

(2) A terület természetvédelmi kezelési tervében meghatározott tevékenységeket a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és - erdő esetében - a külön jogszabály szerinti erdészeti hatósági nyilvántartásban szereplő erdőgazdálkodó együttesen látja el.

(3) A terület természetvédelmi kezelési tervét a *melléklet* tartalmazza. Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat az érvényes körzeti erdőterv tartalmazza.

5. § (1) Ez a rendelet 2008. január 1-jén lép hatályba.

(2)

Melléklet a 34/2007. (X. 18.) KvVM rendelethez

A Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

Őrizze meg

- a terület élő és élettelen természeti értékeit, különös tekintettel a csillagos nárciszra (*Narcissus stellaris*) és élőhelyére, a franciaperjés kaszálórétre (*Pastinaco-Arrhenat-heretum*), valamint az egyéb védett állat- és növényfajokra és természetközeli élőhelyükre,

- a terület táji, kultúrtörténeti és régészeti értékeit, különös tekintettel Somogy megye legnagyobb alapterületű földvára,

- a Belső-Somogy dombvidéke és a Dráva-völgy találkozásánál kialakult táj jellemző részletét.

Biztosítsa a feltételeket a természetvédelmi célú kutatásokhoz, bemutatáshoz, a látogatók természetvédelmi szemléletének fejlesztéséhez, a természetvédelmi oktatási célok megvalósításához.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A csillagos nárcisz élőhelyének, valamint egyéb, a területre jellemző, természetközeli élőhelyek helyreállítása.

- Aktív természetvédelmi kezelés megvalósítása a táj- és kultúrtörténeti értékek, a régészeti értékek és a gyepek esetében a területen élő védett fajok életciklusának figyelembevételével.

- Természetvédelmi oktatási, bemutatói, kutatási tevékenység végzése, ehhez megfelelő infrastruktúra biztosítása.

- A fenntartási, oktatási, idegenforgalmi, kutatási és gazdálkodási tevékenységek összehangolása a természetvédelmi kezelés során.

- A védett fajokat és a földvért veszélyeztető invazív fajok visszaszorítása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Gyepkezelés

- Tilos a gyepek felülvetése, feltörése és beerdősítése, növényvédőszer és műtrágya használata, valamint a legeltetés. A gyeppel borított felszín bolygatása csak a természetvédelmi hatóság és a területen bejegyzett bányászati jogosultjának előzetes hozzájárulásával végzett régészeti feltárási munkálatok keretében lehetséges.

- A gyepeket évente kétszer (a csillagos nárcisz virágzását követően, június 15. után és augusztus hó során) kell kaszálni, és a szénát el kell szállítani a területről. Előnyben kell részesíteni a kézi erővel történő kaszálást. A kaszálások időpontját érintő időbeli és/vagy térbeli korlátozásról a természetvédelmi hatóság évente május elejéig értesíti a tulajdonost vagy a területen gazdálkodót.

- A nárcisos gyepekben csak őshonos vagy hagyományos gyümölcsfa fajú, magányos (szoliter) fák maradhatnak. A meglévő díszjuharokat vadcserecsnye, vadkörte vagy hagyományos gyümölcsfa fajokra kell cserélni. Az új telepítésű gyümölcsfákat kímélni kell a kaszálás során. Az erdők felől a gyepek felé terjeszkedő faegyedeket el kell távolítani. Fátelépítés vagy fafajcsere esetén a gáz-gerincvezeték biztonsági övezetére vonatkozó szabályokat figyelembe kell venni.

3.1.2. Erdők kezelése

- Az erdőkben évente legalább egyszer a fafajösszetétel megváltoztatása érdekében fenntartó munkálatokat kell végezni a nem őshonos fajok (akác, bálványfa, ezüstjuhar) területi arányának folyamatos csökkentésével, illetve a kocsányos tölgy, gyertyán, mezei juhar, mezei szil és vadkörte területi arányának növelésével.

- Fakivágás csak a szeptember 1. és március 15. közötti időszakban megengedett, a kivágott fákat és gallyakat ezen időszakon belül el kell szállítani a területről.

3.1.3. Gyümölcsösök kezelése

- Az idős gyümölcsfákat elpusztulásukig a területen kell hagyni, ezt követően fokozatosan - évente 1-3 példányban - kitermelhetők, helyettük szintén vadcserecsnye, vadkörte vagy a tájon jellemző hagyományos gyümölcsfa-fajok ültethetők.

- Öntözés a nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően végezhető.

- Fakivágás csak a szeptember 1. és március 15. közötti időszakban megengedett, a kivágott fákat és gallyakat ezen időszakon belül el kell szállítani a területről.

3.2. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

- Az invazív fajok, illetve az agresszív, tájidegen fafajok terjedését meg kell akadályozni, állományukat vissza kell szorítani.

- A bokrosokban évente legalább egyszer fenntartó munkákat kell végezni a nem őshonos fajok területi arányának csökkentésével.

3.2.2. Fajok védelme

- A csillagos nárcisz virágzási idejében (április 15-június 15.) a területet folyamatosan őrizni kell.

- Virággyűjtés csak az illetékes természetvédelmi hatóság engedélyével, a hatóság által meghatározott helyen és mértékben történhet.

- A védett kételtű- és madárfajok élőhelyének, illetve fészkének környezetében csak a szaporodási, költési és a fiókanevelési időszakon kívül szabad beavatkozásokat végezni.

3.2.3. Közlekedés

- A csillagos nárcisz virágzási idejében a látogatók csak a kijelölt utakon és ösvényeken közlekedhetnek, a gyepre taposni tilos. A látogatók biztonságának megóvása, a balesetveszély megelőzése érdekében a gerincvezeték nyomvonalára figyelmeztető táblát kell elhelyezni.

- Sétára és lovas kocsizásra csak a kijelölt, meglévő utak használhatók.

- A földutakon a gépkocsi-közlekedés a tulajdonos és a területkezelők, valamint a területen áthaladó szénhidrogén-szállító vezeték kezelője, fenntartója számára csak a természetvédelmi kezeléssel és a már meglévő létesítmények fenntartásával, karbantartásával összefüggésben megengedett.

3.2.4. Terület- és földhasználat

- A természetvédelmi hatóság előzetes hozzájárulásával végzett régészeti feltárási munkálatok kivételével tilos a felső humuszos talajréteg bolygatása.

- A régészeti lelőhely területén csak a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal illetékes irodájának engedélyével végezhető minden olyan tevékenység, amely a régészeti lelőhely bolygatásával, sérülésével járhat.

- A területen tilos az állattenyésztés, a haszonállattartás.

- Tűzgyűjtés csak a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal (a továbbiakban: igazgatóság) történt egyeztetést követően megengedett.

- A területen tilos új épület létesítése, a közművesítés, kivéve a fogadóépületet érintő, valamint az élet- és balesetvédelmet szolgáló minimális kerítési munkákat, továbbá az oktatási, idegenforgalmi, bemutató információs anyagok és infrastruktúra (építmény, szemetesek, padok stb.) elhelyezését. A területen meglévő épületek, építmények fenntartásával összefüggő építési tevékenység csak a természetvédelmi célokkal összhangban végezhető.

- Tilos a tereprendezés és a melioráció, a feltöltés, kivéve a régészeti feltárási céljából végzett földmunkákat.

- Tilos sportpályák, állandó kereskedelmi területek (piac, vásártér) létesítése.

- Híd, zsilip, átereszt csak a természetvédelmi kezelés vagy régészeti rekonstrukció keretében építhető.

- A csillagos nárcisz virágzásának idején tilos a vadászat.

- A területen vadat vonzó vadászati létesítmények (sózó, szóró, etető, dagonya, itató) létesítése tilos.

3.2.5. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- Az ártéri sajátosságokat mutató Rinya-parti sáv jellegét fenn kell tartani.
- Az egykori gyümölcsstermesztés emlékét őrző idős gyümölcsfákat meg kell őrizni, illetve hagyományos tájfajtákkal kell pótolni.

3.2.6. Kutatás, vizsgálatok

- A tervezési területen belül kutatási tevékenység csak az igazgatósággal előzetesen egyeztetett módon történhet. Az elvégzett kutatás eredményeit (kutatási jelentés, publikációk) egy példányban az igazgatóság rendelkezésére kell bocsátani.

- Nem folytatható kutatás a területen ásványi nyersanyag bányászatának megalapozása céljából és abban az esetben, ha a kutatás célja a természetvédelmi célkitűzésekkel ellentétes, illetve ha a terület gazdasági célú hasznosításának megalapozására irányul.

- Ellenőrzött módon, az igazgatósággal előzetesen egyeztetett részletes kutatási tervvel végezhető minden olyan régészeti, élővilág-védelmi kutatás, amely nem csupán terepi megfigyeléseket foglal magában, hanem valamilyen beavatkozással is jár vagy járhat.

- Szabadon végezhető az olyan kutatás, amely kizárólag terepi megfigyeléseket, illetve régészeti céllal végzett lelőhely-felderítést foglal magában, amennyiben e tevékenység az élővilágot nem zavarja és a természeti értékeket nem károsítja.

- A területen ki kell építeni az élővilág-védelmi monitorozó rendszert, amelynek megalapozásaként részletes botanikai felvételezést kell végezni.

3.2.7. Természetvédelmi infrastruktúra

- A tanösvény mentén hulladékgyűjtőket kell elhelyezni, és gondoskodni kell rendszeres ürítésükről.

- A területen kemping és egyéb, tömegetturizmust kiszolgáló létesítmény elhelyezése tilos.